

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De veneratione || sanctor[um] libri duo Judoci
Clich-||touei. Neoportue[n]sis. excelle[n]tissi-||mi
Parisiensis academïæ Theologi**

Clicthove, Josse

Coloniæ, 1525

VD16 C 4211

Ob m[u]lta b[e]n[e]ficia spu[m]alia, q[ui] a sacros[an]cta[m] uirgine Maria
et b[ea]tis angelis accepim[us], nos illis honore[m] i[m]pendere debere.

XIII

urn:nbn:de:hbz:466:1-36172

LIBER PRIMVS.

per uerā humilitatē, abiectionēq; nr̄i, & ita trepidantes cū re-
uerentiā, nō tentare primo aditā aggre diamur ad supremā
deitatis solū, sed implorare sacrosanctā matris dei & sanctorū
opē, ut pro nobis apud deū sint aduocati, nostrāq; supplicatio
XI nē illi porrigāt. ¶ Deniq; ad idē cōprobandū propositū, non
parū cōducunt eximioꝝ patrū, Dionysii, Damasceni & Gre-
gorij sniā, supra (ut locus & res efflagitabat) adductā, astru-
entes, nos sanctorū patrociniā implorare debere.

Cap. 6. 8.

¶ Ob multa bñficia spūalia, q̄ a sacrosancta uirgine Ma-
ria & beatis angelis accepim⁹, nos illis honorē im-
pendere debere. Cap. XIII

Ræter ea uero q̄ supra sunt allata, est & aliud qd̄
maxime nos debet inducere ad honorē sanctis coe-
li ciuibus deferēdū magnitudo scilicet & copia be-
neficioꝝ ab eis acceptoꝝ, cui nunq̄ parem referre
possumus grām. ¶ Quid em̄ æquū aut dignū rependere pote-
rimus sacrosanctā uirgini matriq; dei Mariæ, pro cumulatis
I firmis ab ea toti mundo collatis muneribus? q̄ nr̄æ ruinā est p̄
salutiferā prole suā instauratrix, nr̄i reparatrix lapsus, deiq; &
hominū cōciliatrix ac mediatrix. Nōne quod per primā Euā
illatū est uulnus mundo, p̄ hanc secundā est curatū? Vt enim
sancta canit ecclia, paradisi porta per Euā cunctis clausa est,
& per Mariā uirginē iteꝝ patefacta est. Illa culpā nobis intu-
lit, hæc grām attulit, cū foelici partu ædidit authorē gratiæ.
Illa itidē peccatū sua transgressione inuexit mūdo, hæc uirtu-
tū omniū exēpla nobis protulit, Deniq; illa exiliū, mortē, mi-
seriā, & dānationē huic induxit seculo, hæc uero reditū in pa-
triā, uitā, foelicitatē, & æternā nobis adduxit beatitudinē, qm̄
spū sancto fecundata, & permanēs uirgo intacta, uerū deum
Psal. 84 & hominē Iesum Christū, castis profudit uisceribus. Hæc sa-
ne est terra illa benedicta a dño, in qua apparuit gloria dei, &
de qua, ueritas æterna orta est, q̄ cœlesti itidē rore irrigata, fru-
ctū suū dedit toti mundo salutarem. Hæc etiā est mater no-
stra, multo uerius q̄ prior illa Eua, quæ omniū uiuentiū dicta
est mater secū dum carnem, quādoquidē hæc, secū dum spiri-
tum, maternitatis ad nos gerit nomen & titulum, Mater in-
quæ

I
Gloriosæ vir-
ginis Mariæ
preconia.

Psal. 84

De veneratione Sanctorum.

quam gratiæ, mater misericordiæ, plena diuinorū charismatū,
& super nos maternæ gestās pietatis viscera. Hæc itē est ma-
ter veritatis de ipsa exortæ, cui catholica pie concinit ecclesia
Gaude Maria uirgo, cūctas hæreses sola interemisti in uni-
uerso mundo. Et uere hæreticā prauitatē uniuersam ipsa eli-
sit, tū q̄ summā ueritatē, hæreseos omnis profligatricē, mun-
do produxit, tū etiā q̄ solidā fidē, nutantibus etiā columnis
ecclesiæ & apostolis, incōcussam inuiolate seruauit. Fidei autē
firmitate & integritate, omnis destruitur hæreseos impietas.
Hæc præterea est aduocata nra, suū nunq̄ denegās postulan-
tibus patrociniū, nunq̄ nostrū oblita genus, nec hoies pertesa
propter q̄s saluādos, tabernaculū altissimi, tēplū dñi, et filij dei
tabernaculū ē facta. ¶ Hęc deniq̄ sup oēs angelicorū spirituū
choros in cœlis exaltata, nec nō sup oēs sanctorū ordines sub-
limata, oculis misericordiæ suæ nō desinit hoies respicere, nec
miserari tristes eorū casus, nec apud deū (cui assidet proxima)
assiduis precibus nostrā subleuare miserā. De qua sanct⁹ Ber-
nardus in quodā sermone ait. Voluntas dei, totū nos habere
uoluit per Mariā. Hęc inquā uoluntas eius est, sed pro nobis
In oibus siquidē & per oia prouidens nostræ miseræ, tentati-
onē nostrā solat, fidē excitat, spem roborat, diffidentia abigit,
erigit pusillanimitatē. Ad patrē uerebaris accedere, solo audi-
tu territ⁹, ad folia fugiebas, Iesum tibi dedit mediatorē. Quid
nō apud talē patrē, fili⁹ talis obtineat? Exaudiet utiq̄, pro sua
reuerētia. parer em̄ diligit filiū. An uero trepidas, & ad ipm̄
Frater tuus est & caro tua, tentatus p oia, ut misericors fieret.
Hunc tibi fratē Maria dedit. Sed forte & in ipso maiestātē
tereare diuinā, q̄ licet fact⁹ sit homo, māsit tñ deus. Aduoca-
tū habere uis & ad ipm̄, ad Mariā recurre. Pura siquidē huma-
nitas in Maria, nō mō pura ab omī cōtaminatione, sed & pu-
ra, singularitate naturæ. Nec dubius dixerim, exaudiet & ipsa
pro reuerētia sua. Exaudiet utiq̄ matrē fili⁹, & exaudiet filiū
p̄, Filioli (inqt) hæc est pctōꝝ scala, hæc mea maxima fiducia
est, hæc est tota rō spei meæ. Quid em̄, p̄t ne filius aut repelle-
re, aut sustinere repulsam? Nō audire, aut nō audiri filius p̄t.
Neutrum plane. Hęc Bernardus, Hęc igif tantæ dignitatis,
g 2 sublimi

Bernardus

Iohan. 3.

Hbræ. 4

LIBER PRIMVS.

sublimitatis, & eminentiæ uirginē, reginā cœli, mundi dñam
 & matrē dei, nos hoīes nullo dignabimur honore: Adeo ne
 ingrati erimus filiī, proterui & insolentes, ut hanc pientissimā
 matrē nulla uelimus prosequi ueneratione: Indigni certe ha-
 bebimur æternæ hæreditatis, cū benedicta hac matre nostra,
 participatione in cœlis, si nullū ei uolumus honorē in terris
 III deferre, q̄ omni laude nimirū est dignissima. ¶ Insuper, nōne
 Luca. I. ipsa angelico præconio mirifice celebrata est, & gratia plena,
 Ibidem in honoratissima salutatione (quæ de cœlo allata est) magnifi-
 ce prædicata: Nonne eadē, a sancta Elizabeth spū sancto re-
 pleta, benedicta esse inter mulieres (sicut & prius ab angelo) ē
 pronuntiata: Nonne & de eadē acclamauit filio eius benedi-
 cto in secula, mulier illa synceræ fidei & deuotionis: uoces
 blasphemantiū scribarū & pharisæorū, hac laudatoria confes-
 sione retundens. Beatus uenter qui te portauit, & ubera quæ
 Luca. II. suxisti: Quā quidē egregiā matris laudē, & ipse filius respon-
 sione sua approbauit. Nos igit ab angelo tantopere laudatā,
 & a spū sancto, in beata Elizabeth & illa muliere de turba ex
 tollente uocē suā, locuto, tantis laudū titulis honoratā, nequā
 q̄ honorabimus, nec ulla laude celebrabimus: Absit (oro) ab
 Damascenus oībus Christū pie colentibus, tantū scelus, qm̄ (ut testat Da-
 mascenus, honor ad ipsam dei matrē, in illū qui ex ea incarna-
 tus est, reuocat. Quare e diuerso, matris dei inhonoratio, etiā
 Chri ex ea nati est inhonoratio, quēadmodū in euangelio cō-
 Iohan. r. testat dñs Iudæis, q̄ qui non honorificat filiū, nō honorificat
 patrē qui misit illū. ¶ Sed nunc ad inferiores throno Mariæ,
 III sanctorū ordines progrediamur, ostendamusq; nos, et illis esse
 plurimū obnoxios. Et primū, ab angelicis spiritibus, promp-
 tissimis dei ministris & ad eius paratissimis obsequiū quis ab-
 negabit nos q̄ plurima, eadēq; maxima beneficia suscipere: ob-
 assiduā tutelā atq; custodiā, quā nobis exhibent toto præsen-
 tis uitæ nostræ curriculo. Quæ quidē bona, beatus p̄ Augu-
 Augustinus in uicesimo septimo capite suorū soliloquiorū (ubi præ-
 fertim uerba facit de angelis, ad hoīm custodiā deputatis) lu-
 culenter & præclare cōstringit, ita de eis ad dñm loquens. Hi
 sunt ciues beatæ ciuitatis, supernæ Hierusalē, q̄ sursum est mē-
 nostra,

De ueneratione Sanctorum.

nostra, in ministeriū missi propter eos q̄ h̄ereditatē capiūt sa^{Hbrae. 1}
lutis, ut eos liberent ab inimicis suis, & custodiant in omnib^{Psal. 90,}
uijs suis, cōfortent quoq; & moneant, & orationes filioꝝ tuo
rū offerant in cōspectu gloriæ maiestatis tuæ. **D**iligunt nem
pe cōciues suos, per q̄s suæ ruinae scissuras restaurari expectāt
Ideoq; magna cura & uigilanti studio assunt nobis, oibus ho
ris & locis, succurrentes & prouidentes necessitatibus nostris
& solcite discurrentes inter nos & te dñe, gemitus nostros et
suspiria referentes ad te, ut impetrent nobis faciliē tuæ benigni
tatis propitiationē, & referant ad nos desideratā tuæ gratiæ
benedictionē. **A**mbulant nobiscū, in oibus uijs nostris, intrāt
& exeunt nobiscū, attente cōsiderantes, q̄ pie q̄ honeste i me
dio prauæ nationis cōuersemur, q̄toq; studio & desiderio q̄ra
mus regnū tuū & iustitiā eius, quātoq; timore & tremore ser
uiamus & exulemus tibi, lætitiā cordis nostri. **A**diuuant la
borantes, protegunt quiescentes, hortant pugnātes, coronāt
uincētes, congaudent gaudentibus, de te inquā gaudentib⁹,
cōpatiunt patientibus, pro te inquā patiētibus. **E**t reliqua, in
eandē sniam pie & sancte cōsequētia. **P**ro tantis igit̄ benefi
cijs, q̄ nobis quotidie impendunt spūs angelici, nullā a nobis
referri illis gratiā, neq; honorē ullū impendi, extremæ certe
ingratiitudinis est.

Reliquis sanctorū ordinibus, nos etiā ob suscepta ab eis
beneficia, honorē debere. **Cap. XV**

Sed & sancti patriarche ac prop̄het, nō modicum
etiā nobis beneficiū spirituale cōtulerunt, q̄ ex il
lis **Chr**ūs dñs n̄r, secundū carnē natus est, hoꝝ ꝑo
oraculis p̄nunciatus. **I**lli, suis operibus in figura
rū inuolucro, salutis nostræ p̄signarūt authorē. **H**i uero spi
ritu sancto afflati, p̄dixerūt eius ortū & admiranda opera, q̄
pro nobis redimendis erat facturus. **E**t inter hos, sacratissim⁹
Iohannes baptista, spū sancto repletus anteq̄ in lucē æditus, **Lucæ. 1**
gaudio gestiens in utero matris, persensit **Chr**isti p̄sentiam **Iohan. 1**
& demū ætate grandior, eundē p̄sentē demonstrauit, dicēs **Mar. 11**
Ecce agnus dei. **H**unc igit̄ (quo, inter natos mulierū nō surre **Lucæ. 3**
xit maior) dignū a dño habitū, qui testimoniū de ipso phibe
ret bap⁹.

g. 3. ret bap⁹.